

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMEVANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE AUSTRIJE O RECIPROČNOM PRISTUPU TRŽIŠTU RADA ZA IZDRŽAVANA LICA ČLANOVA DIPLOMATSKIH MISIJA I KARIJERNIH KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Član 1.

Potvrđuje se Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava, potpisan u Berlinu, 1. oktobra 2024. godine, u originalu na srpskom, nemačkom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava u originalu na srpskom jeziku glasi:

Memorandum o razumevanju
između
Vlade Republike Srbije
i
Vlade Republike Austrije
o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova
diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Austrije (u daljem tekstu: Strane),

U želji da se pojedinim izdržavanim licima članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava omogući pristup tržištu rada na recipročnoj osnovi,

Saglasili su se o sledećem:

Član 1.

Za potrebe ovog memoranduma o razumevanju (u daljem tekstu: „Memorandum”), „izdržavano lice” je lice kome je država prijema izdala legitimaciju na osnovu njegovog ili njenog statusa kao supružnika, registrovanog partnera ili nevenčanog deteta mlađeg od 22 godine, koje u državi prijema čini deo domaćinstva člana diplomatske misije ili karijernog konzularnog predstavništva države imenovanja.

Član 2.

Strane nameravaju da izdaju odobrenja za zapošljavanje izdržavanim licima ne zahtevajući dokaz o ponudi za zaposlenje u državi prijema.

Član 3.

(1) U Republici Srbiji, za dobijanje odobrenja za zapošljavanje izdržavanog lica, Ambasada Republike Austrije u Beogradu podnosi zvaničan zahtev Odeljenju protokola Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije.

(2) Nakon provere da dato lice jeste izdržavano lice, i obrade zvaničnog zahteva, Odeljenje protokola Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije obaveštava Ambasadu Republike Austrije da je izdržavanom licu zapošljavanje odobreno.

Član 4.

(1) U Austriji, za dobijanje odobrenja za zapošljavanje izdržavanog lica, Ambasada Republike Srbije u Beču podnosi zvaničan zahtev Odeljenju protokola Saveznog ministarstva za evropske i spoljne poslove.

(2) Nakon provere da dato lice jeste izdržavano lice, i obrade zvaničnog zahteva, Odeljenje protokola Saveznog ministarstva za evropske i spoljne poslove obaveštava Ambasadu Republike Srbije da je izdržavanom licu zapošljavanje odobreno.

Član 5.

Za izdavanje odobrenja za zapošljavanje prema čl. 3. i 4. ovog memoranduma ne naplaćuju se naknade.

Član 6.

Podrazumeva se da, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima,

Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima, ili bilo kojim drugim instrumentom koji se odnosi na primenu ovih konvencija, izdržavana lica koja uživaju imunitet od građanske i upravne jurisdikcije u državi prijema ne uživaju takav građanski i upravni imunitet u vezi sa radnjama koje se odnose na bilo koju profesionalnu ili komercijalnu aktivnost, uključujući zaposlenje odobreno u skladu sa ovim Memorandumom.

Član 7.

U pogledu zapošljavanja odobrenog u skladu sa ovim Memorandumom, i u meri u kojoj je to u skladu sa međunarodnim sporazumima, zakoni i propisi države prijema, uključujući po pitanjima kao što su radno pravo, porezi i socijalno osiguranje, primenjuju se u potpunosti.

Član 8.

(1) Ovaj Memorandum stupa na snagu po proteku trideset (30) dana od datuma prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojim jedna od Strana diplomatskim kanalima obavesti drugu da su ispunjene odgovarajuće interne procedure potrebne za njegovo stupanje na snagu.

(2) Ovaj Memorandum može biti izmenjen uz pismenu međusobnu saglasnost obe Strane.

(3) Ovaj Memorandum ostaje na snazi neodređeno vreme. Međutim, svaka Strana može raskinuti ovaj Memorandum u bilo kom trenutku tako što će diplomatskim putem uputiti drugoj Strani pismeno obaveštenje šest meseci unapred.

Potpisano u Berlinu dana 1. 10. 2024. godine u dva originala na srpskom, nemačkom i engleskom jeziku. U slučaju nedoslednosti u tumačenju, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu
Republike Srbije

Za Vladu
Republike Austrije

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava, sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko - konzularnih predstavništava dve zemlje do sada nije bila pravno regulisana. S obzirom da je postojao obostrani interes za regulisanje ovog pitanja, nakon pregovora, u Berlinu je 1. oktobra 2024. godine potpisan Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava. Memorandumom se, na recipročnoj osnovi, reguliše zapošljavanje uz naknadu članova porodica osoblja diplomatsko - konzularnih predstavništava.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim memorandumom, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u vezi sa radnjama koje se odnose na bilo koju profesionalnu ili komercijalnu aktivnost, uključujući zaposlenje odobreno u skladu sa ovim memorandumom.

Lica koja bi se zaposlila na osnovu ovog memoranduma potpadala bi pod režim socijalnog osiguranja zemlje prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog zapošljavanja u toj državi. Ona bi, takođe, bila u obavezi da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod ostvaren po osnovu posla koji obavljaju u skladu sa ovim memorandumom.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih međunarodnih ugovora kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko - konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih međunarodnih ugovora je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko - konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova, da pronađu pravni način da reše ovaj problem. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko - konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje

profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko - konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko - konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

Potvrđivanjem Memoranduma omogućuje se njegovo stupanje na snagu, kako je predviđeno članom 8. Memoranduma.

III OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Član 1. Zakona propisuje da se potvrđuje Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava, potpisan u Berlinu, 1. oktobra 2024. godine, u originalu na srpskom, nemačkom i engleskom jeziku.

Član 2. Zakona sadrži tekst Memoranduma u originalu na srpskom jeziku.

Član 3. Zakona propisuje da predmetni Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

IV PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Austrije o recipročnom pristupu tržištu rada za izdržavana lica članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.